

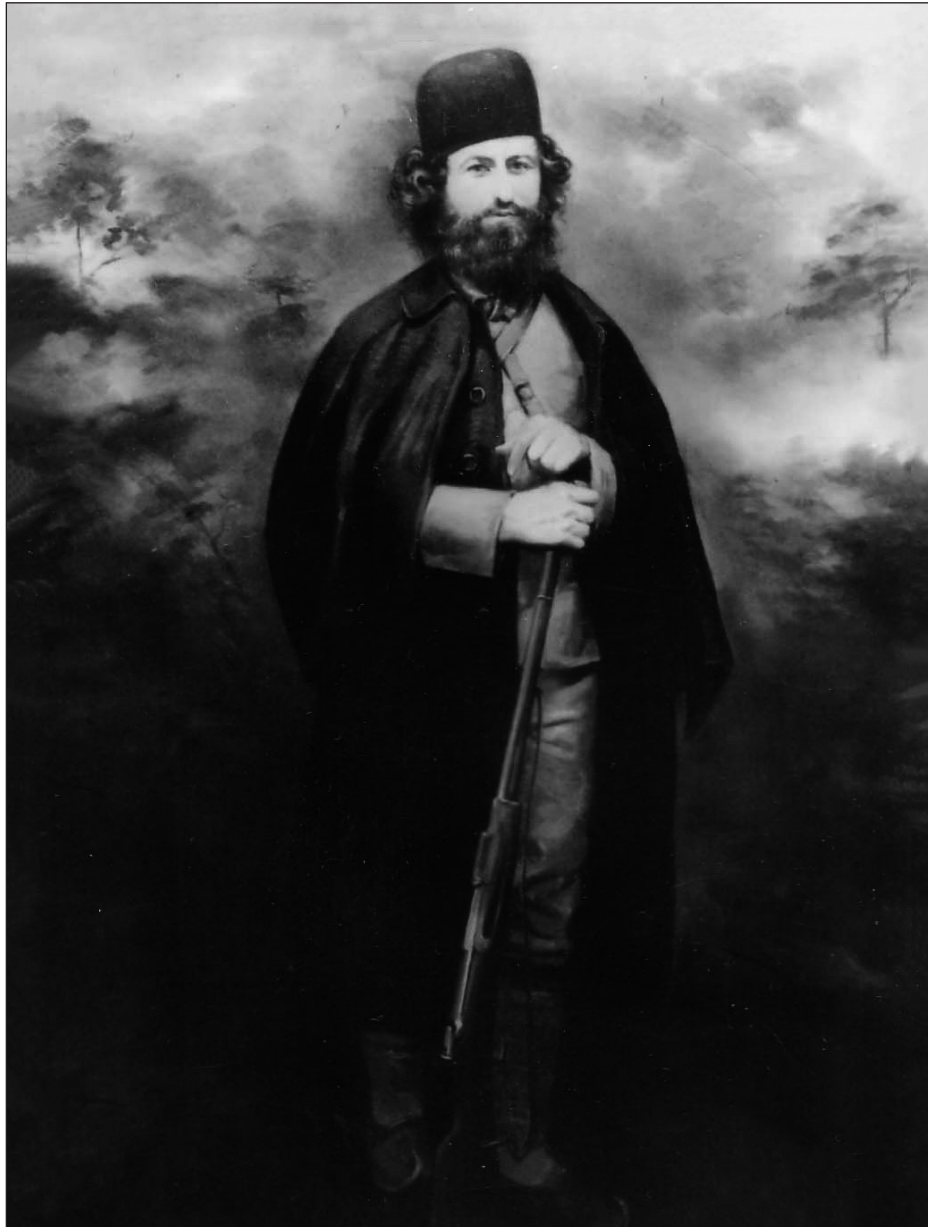
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

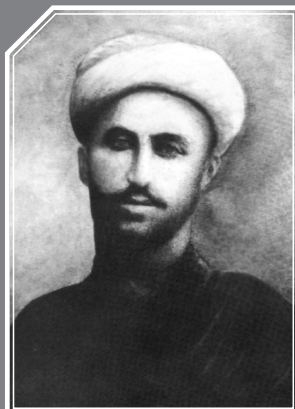
«وَكَايْنٍ مِنْ نَبِيِّ قَاتَلٍ مَعَهُ رَيْثُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَبُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ مَا صَعَفُوا وَ مَا اشْتَكَاؤُوا وَ اللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ»
و چه بسیار پیامبرانی که همراه او توده‌های انبوه، کارزار کردند؛ و در برابر آنچه در راه خدا به ایشان رسید، سستی نوزیدند و ناتوان نشدند؛ و تسلیم [دشمن] نگردیدند، و خداوند، شکیبایان را دوست دارد.

[آل عمران/ ۱۴۶]

ما به نام اتحاد اسلام قیام کردیم و به این جمعیت مقدس منتسبیم؛ ولی باید دانست که طرفدار اسلامیم به معنای ساده‌ی آن (انما المومنون اخوه). یعنی می‌گوییم در این موقع که تشتت کلمه و اختلاف اسلامیان، مسلمانان را به دست دشمن عمومی، ذلیل و زبون کرده، نباید مسلمانان برادر کشی کنند و به نام شیعه و سنی و سایر عناوین مذهبی به جان هم افتاده و مجال استفاده را به دشمن عمومی بدهند.

روزنامه جنگل، س ۱، ش ۲۸، ص ۲

ابعاد آرمانی و عملکردی نهضت میرزا کوچک جنگلی در تطبیق با جمهوری اسلامی

سخن سردبیر

شهادت در اندیشه رهبران نهضت، ایجاد هسته‌های دینی برای گسترش دامنه نهضت که در نظام اسلامی نیز بیشترین توجه به مجامع دینی و فرهنگی می‌شود. ایجاد جبهه مقاومت اسلامی در مشارکت با گروه‌های همفکر که از تلاش‌های میرزا کوچک شهید ناشی شد و در جمهوری اسلامی نیز ایجاد و نگاه داشت جبهه مقاومت جهانی به وضوح به چشم می‌خورد؛ همه از وجوه مهم تشابه این دو نهضت بزرگ است. یکی دیگر از وجوه تطبیق نهضت میرزا کوچک با انقلاب اسلامی در جایگاه و شخصیت رهبران آن است. هیاتی متشکل از چند مجتهد مسلم به عنوان هیات اتحاد اسلام و راس و بنیانگذار نهضت در ابتدا و بعد تشکیل مجلس نخبگانی برای تمشیت امور نهضت یکی از شباهت‌های این دو جریان اجتماعی است. جایگاه مشورتی و تصمیم‌گیری علما و روحانیون در ساختارسازی، نحوه همراه ساختن خواص جامعه با رهبران نهضت در طرح مسائل ایدئولوژی و وارد میدان کردن شخصیت‌های علمی و فرهنگی، عمل به اندیشه جذب حداکثری و دفع حداقلی در همراهی و استفاده از جریان‌های مختلف جامعه و حتی میدان دادن به هسته‌های فکری مخالف، ایجاد امنیت پایدار مردم پایه در شهرها و روستاها، ارتباط مستقیم و بدون واسطه رهبران نهضت با مردم و شنیدن نظرات ایشان، ترویج افکار بلند همراهی و همدلی مردم در چند برهه سخت اجتماعی اقتصادی در نهضت جنگل همچون کمک‌های مومنانه به اقصا نقاط ایران از جمله تهران توسط نهضت و تزریق آن به بدنه عمومی مردم، شیوه بیان و اعلان جمهوری نهضت با استقبال مردمی و سر

حرکت و نهضت اجتماعی فرهنگی جنگل به رهبری روحانی مجاهد، شهید میرزا کوچک جنگلی به عنوان طولانی‌ترین نهضت تاریخ معاصر قبل از پیروزی انقلاب اسلامی که برآمده از فکر رهبران روحانی آن بود، شباهت‌های بسیاری با نهضت امام خمینی (ره) در انقلاب اسلامی و تشکیل نظام اسلامی آن دارد. اصول این تطبیقات، بارها در فرمایشات رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز منعکس شده که معظم له، نهضت میرزا کوچک را یک حرکت صد درصد اسلامی و مینیاتوری از نظام و جمهوری اسلامی توصیف کردند.

تشابه دو نهضت در ابعاد آرمانی و اندیشه‌ای، در کنار مشابهت‌های ساختاری و رفتاری رهبران آن یکی از همسان‌ترین نهضت‌های تاریخ معاصر را رقم زده است. مهمترین اهداف و آرمان‌های نهضت جنگل که در روزنامه جنگل، بیانات و پیام‌های رهبران آن منعکس است عبارت است از استکبار ستیزی و استعمار ستیزی که دقیقا تکاب بر توان داخلی در برابر دشمن خارجی و قطع تسلط آنان بر ایران و حفظ استقلال ایران و سعادت ایرانیان از شعارهای اصلی ایشان بود که عینا با شعار نه شرقی و نه غربی مطرح شده در انقلاب اسلامی که یکی از اصول اصلی سیاست جمهوری اسلامی است منطبق است. اتحاد اسلام و وحدت مردم ذیل اندیشه «انما المومنون اخوه» که از مهمترین استراتژی‌های جمهوری اسلامی در گسترش چتر حمایتی اسلامی است نیز در نهضت جنگل به وضوح قابل مشاهده است. پرنسپ بودن شعارهای قیام حسینی و الگوبرداری از فرهنگ ایثار و

گسترش مدارس و بسط علم، تقویت توان دفاعی در مواجهه با دشمن، توسعه خدمات عمومی در شهرها و روستاها، ساخت رودها، نهرها و بیمارستان‌ها، توسعه راه‌ها و دسترسی مردم و رسیدگی به وضعیت فقرا و ایتم.

در کنار نوع مواجهه استکبار و اتحاد آنان اعم از استعمار انگلیس و روس و نفوذی‌ها و خائنین داخلی در مقابله با نهضت جنگل نیز از موارد تشابه این دو جریان اجتماعی است. اکنون نیز دشمنان اسلام و ایران با همه اختلافاتی که در بینشان وجود دارد، در دشمنی با جمهوری اسلامی با یکدیگر متحد می‌شوند تا بتوانند ضربه خود را وارد کنند. کاری که در نهضت جنگل توانستند و انشالله در زمان ما هرگز نخواهند توانست.

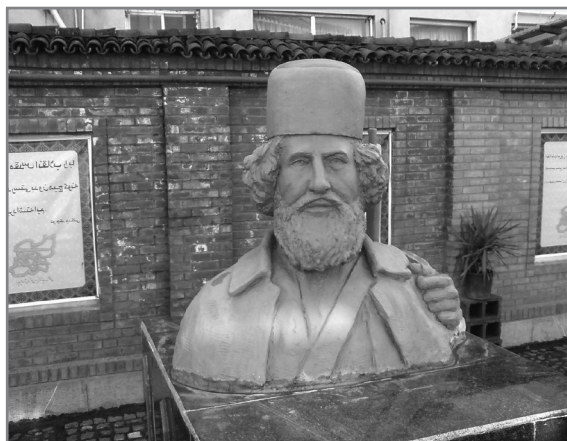
همه اینها از اصول مهم تشابه فکری و عملگری دو نهضت میرزای جنگلی و نهضت امام خمینی (ره) است که البته نمونه‌های جزئی و رفتاری فراوان دیگری را می‌توان برای آن برشمرد.

***

نگاه ما به میرزا کوچک و نهضت جنگل به عنوان یک عنصر هویت‌ساز و راهبردی در سبک زندگی، ما را بر آن داشت که در تولید محتوا نقشی ایفا نماییم. ویژه‌نامه حاضر که در یک شماره از مجله فرهنگ گیلان برای کنگره بین المللی روحانی شهید میرزا کوچک جنگلی، تهیه و تنظیم شده است، در طول یک‌ماه تدوین، تولید و آماده‌سازی مطالب آن، این رسالت را بر خود فرض داشت که با نگاه به خاستگاه دینی و ملی حرکت اجتماعی میرزا کوچک به برخی از سوالات مهم مربوط به نهضت در اهداف و عملکرد آن پردازد و به دلیل محدودیت‌های شکلی و قالبی این مجله، ناگزیر شدیم که مقالات را در قالب یادداشت و برای مخاطب عمومی در نظر بگیریم تا بیشتر مورد استفاده عموم قرار گیرد.

***

در پایان ضمن تشکر از همه کسانی که در تهیه و تدوین این اثر نقش داشته‌اند؛ ثواب این فعالیت را به امام شهید حضرت حسین بن علی علیهما السلام، میرزا کوچک جنگلی و شهیدان در رکابش و همه شهدای جبهه حق که زمینه تشکیل حکومت اسلامی را در عصر آخرالزمانی فراهم آوردند تقدیم می‌کنم. امید آنکه مورد رضایت و توجه امام حاضر ناظر (عج) قرار بگیرد. بِمَنِّهِ وَ كَرَمِهِ

زدن به قبور شهیدان راه نهضت در ابتدای راه از جمله مسائل مهم تطبیق اندیشه‌ای و عملکردی رهبران نهضت در مقایسه با جمهوری اسلامی است. علاوه بر اینها شخصیت خود میرزا کوچک در تعصب و تقید به حدود الهی در رفتارهایش که حتی دشمنان او هم به آن اذعان داشتند. نگاه بلند او به اسلام و اهداف عالی آن، حضور و توجه دائمی او به خدا و اهل بیت، در محضر قرآن بودن، الگوگیری از سیدالشهدا (ع)، دغدغه‌مندی دینی و نگاه اسلامی او به حل مسائل پیشرو، پایبندی او بر وجهه روحانیت و دروس دینی که در طول سال‌ها با آنها مانوس بود. تحمل جانبازی و تبعید در راه رسیدن به هدف مقدس و فرماندهی در میدان و در دل خطر بودن، از وجوه بارز شخصیت میرزا کوچک است که فکر و مرام او را با مرام رهبران جمهوری اسلامی منطبق می‌سازد.

سومین وجه تشابه در میان این دو نهضت، بحث ساختارها در نهضت میرزا کوچک در مقایسه با جمهوری اسلامی است که از جمله آنها می‌توان به قانون و چشم انداز متعالی و صد درصد اسلامی نهضت جنگل که به عنوان مرامنامه هیات اتحاد اسلام و نظامنامه آن منتشر و توزیع گردیده اشاره کرد. پشتوانه فقهی در تدوین قوانین، تنظیم سیستم قضایی اسلامی و تشکیل دادگاه‌های صالحه و جلوگیری از برخورد خودسرانه نیروها در حل مشکلات و آسیب‌های جامعه، بستن مراکز فسق و فجور و برخورد شدید با اشرار و ظالمین. حتی داماد شاه که در منطقه املاک زیادی داشت. از جمله در رفتار خان‌های ظالم و ستاندن حقوق مستضعفان جامعه. تقویت مجامع و مراکز دینی و مقابله با افکار تجزیه طلبانه. مقابله با جریان‌های فکری منحرف از جمله کمونیست‌ها. تنظیم روابط داخلی و خارجی بر مبنای اصل عزت ملی و اسلامی و مقابله با وادادگان به شرق و غرب و برملا کردن توطئه و نفوذ نیروهای اجنبی. مقابله صریح، شفاف و عملیاتی با افکار انگلیسی و روسی در کمک به تقویت قدرت داخلی و دولت مرکزی.